

**UCHWAŁA NR LIV/327/2023
RADY POWIATU TORUŃSKIEGO
z dnia 25 października 2023 r.**

w sprawie ustanowienia sztandaru Powiatu Toruńskiego oraz zasad jego używania

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 ze zm.¹⁾) oraz art. 3 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r., poz. 76), uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się sztandar Powiatu Toruńskiego według opisu i wzoru przedstawionego w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Określa się zasady używania sztandaru Powiatu Toruńskiego, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Toruńskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu Toruńskiego

Paweł Polikowski

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572.

Opis sztandaru Powiatu Toruńskiego

Sztandar jest ważnym symbolem jednoczącym środowisko lokalne, łączącym mieszkańców wokół wspólnych wartości samorządowych. Jest on doniosłym elementem budowania lokalnej tożsamości kulturowej. Używany podczas uroczystości państwowych oraz powiatowych podkreśli powagę i znaczenie wspólnoty samorządowej Powiatu Toruńskiego, zaś dla mieszkańców będzie powodem do dumy. Ustanowienie sztandaru uzupełniłoby istniejącą symbolikę Powiatu Toruńskiego o niezwykle istotne ogniwo.

Sztandar należy do weksyliów, czyli znaków wykonanych z tkaniny (sztandary, flagi, chorągwie, banery itp.) zajmując pośród nich miejsce najbardziej zaszczytne. Sztandar jest jedynym pośród weksyliów istniejącym tylko w jednym egzemplarzu i składającym się z przytwierdzonych do drzewca, zszytych razem, dwóch płatów o zróżnicowanej treści symbolicznej, wykonanym na ogół z użyciem haftu. Pierwowzorem współczesnych sztandarów były weksylia wojskowe, używane przez oddziały jazdy, przytwierdzone do oręża jeźdźca. Stąd drzewce sztandaru wieńczy metalowa główka w kształcie grotu lub plastycznego wyobrażenia, najczęściej godła herbowego lub jego elementu. Pod główką przewiązuje się szarfę w barwach narodowych lub w przypadku sztandaru samorządowego, barwach jednostki samorządu terytorialnego.

Sztandar Powiatu Toruńskiego to kwadratowy płat o bokach 90 x 90 cm, obszyty, złotą frędzlą o długości 7 cm.

Prawa strona sztandaru ma kolor biały ze złotym obramowaniem złożonym z dwóch pasów o zróżnicowanej szerokości. Wewnątrz obramowania, pośrodku płata, znajduje się herbem Rzeczypospolitej Polskiej oraz majuskułowy, złoty napis BÓG HONOR OJCZYŻNA.

Lewa strona sztandaru ma kolor błękitny z granatowym, falistym obramowaniem. Pośrodku lewej strony płata znajduje się herb Powiatu Toruńskiego oraz majuskułowym, złotym napisem: POWIAT (ponad herbem) TORUŃSKI (pod herbem).

Główka sztandaru wykonana jest z metalu o barwie patynowanego srebra. Główka wyobraża na odwróconej półkuli głowę orła z koroną królewską osadzoną na szyi. Pod główką znajduje się metalowa tuleja o barwie patynowanego srebra, przeznaczona do przewiązania szarfy.

Płat sztandaru przytwierdza się do drzewca przy pomocy metalowych uszek wszytych w bok przydrzewcowy.

Projekt sztandaru Powiatu Toruńskiego opracowany został z uwzględnieniem wytycznych Komisji Heraldycznej przy MSWiA, dostępnych na stronie internetowej tego Ministerstwa, a także z uwzględnieniem uwag Komisji Heraldycznej wyrażonych w piśmie zastępcy jej przewodniczącego (DAP-WN-73-66/2022 z dnia 3 stycznia 2023), w którym zwrócono uwagę na konieczność zmiany kształtu „fal” oraz konieczność umieszczenia na prawej stronie sztandaru wizerunku „herbu Rzeczypospolitej Polskiej określonego ustawą o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych”.

Główka sztandaru odwołuje się do wyobrażenia godła herbu Powiatu Toruńskiego, a motyw dekoracyjny „strony samorządowej” sztandaru do głównych rzek na terenie powiatu: Wisły i Drwęcy, które w przeszłości były rzekami granicznymi historycznych ziem, których części spojone są we współczesnym powiecie: ziemi chełmińskiej, ziemi dobrzyńskiej oraz Kujaw.

POWIAT

TORUŃSKI

STRONA LOKALNA

SZTANDRU

grafikarzewski

BÓG HONOR

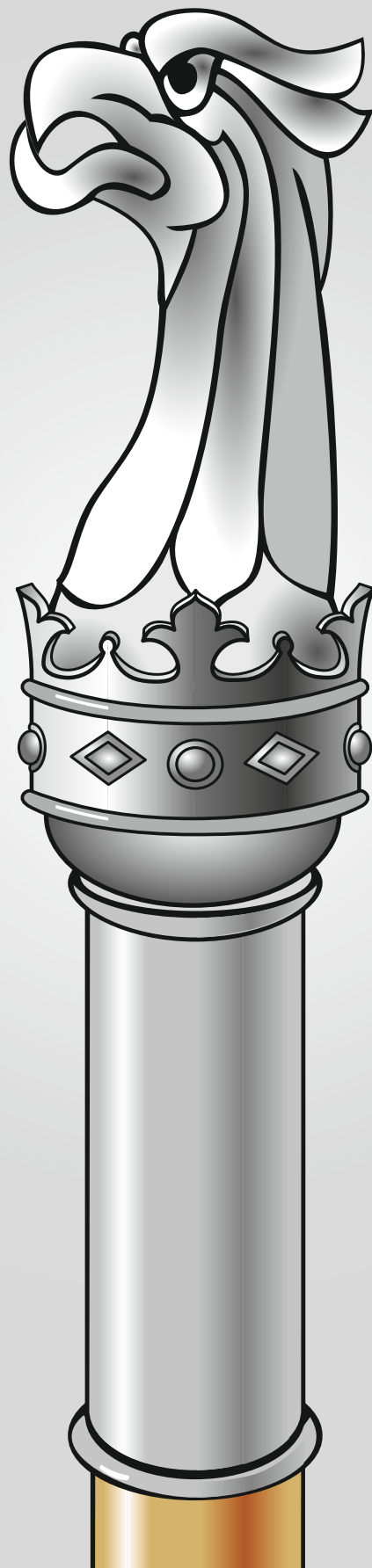
OJCZYŻNA

P O W I A T

T O R U Ń S K I

S T R O N A P A Ń S T W O W A

S Z T A N D R U

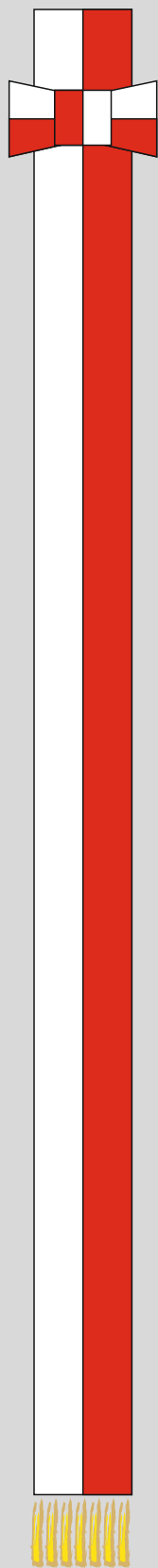
POWIAT

TORUŃSKI

GŁOWICA

SZTANDRU

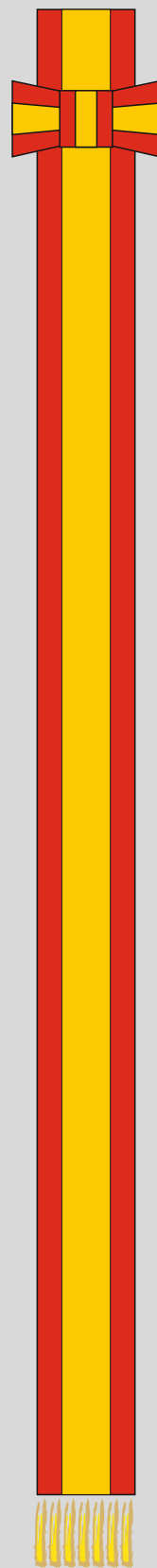
grafikarzewski

barwy
narodowe

kir
żałobny

barwy
powiatu

grafikarzewski

P O W I A T
T O R U Ń S K I
S Z A R F Y O K O L I C Z N O Ś C I O W E
S Z T A N D R U

METALICZNA
NIĆ SREBRNA

METALICZNA
NIĆ ŻŁOTA

CZERWIEN	C. - 0%	Y. - 20%
	M. -100%	K. - 0%

BŁĘKIT	C. - 40%	Y. - 0%
	M. - 0%	K. - 0%

GRANAT	C. -100%	Y. - 0%
	M. -100%	K. - 0%

BARWY
POWIAT
TORUŃSKI
STRONA LOKALNA
SZTANDRU

Zasady używania sztandaru Powiatu Toruńskiego

§ 1. 1. Sztandar Powiatu Toruńskiego, zwany dalej „sztandarem”, może być używany tylko i wyłącznie w sposób zapewniający mu należyta cześć i szacunek oraz prestiż i powagę przewidzianą prawem dla insygniów.

2. Sztandar powinien być w sposób szczególny chroniony i eksponowany.

3. Miejscem przechowywania sztandaru jest siedziba Starostwa Powiatowego w Toruniu.

4. Sztandar może być używany podczas uroczystości państwowych i samorządowych, a także podczas uroczystych sesji Rady Powiatu Toruńskiego.

5. Za zgodą i na polecenie Zarządu Powiatu Toruńskiego, sztandar może być używany podczas innych uroczystości niż wymienione w ust. 4.

6. Podczas ceremonii pogrzebowych lub w okresie żałoby narodowej sztandar winien być udekorowany kirem.

§ 2. 1. Podczas uroczystości określonych w § 1 sztandarowi towarzyszy trzyosobowy poczet, składający się z chorążego i dwóch osób asysty, którego skład wyznacza Starosta Toruński.

2. Członkowie pocztu sztandarowego występują w ubiorach wizytowych, szarfy w kolorze białym czerwonym, przepasanej przez prawe ramię i w białych rękawiczkach.

3. Atrybuty pocztu sztandarowego (szarfy i rękawiczki) przechowywane są w siedzibie Starostwa Powiatowego w Toruniu.

§ 3.1. Poczet sztandarowy wprowadza sztandar na początku uroczystości, chyba, że jej charakter lub program przewidują inną kolejność.

2. Prowadzący uroczystość podaje komendę dla uczestników uroczystości „Całość powstań! Bacność! Sztandar wprowadzić!”

3. Po zajęciu miejsca przeznaczonego dla pocztu sztandarowego (przodem do uczestników uroczystości) prowadzący uroczystość wydaje komendę: „Spocznij!”, po której członkowie pocztu sztandarowego przyjmują pozycję stojącą.

4. Podczas uroczystości sztandar trzymany jest przez chorążego w pozycji „Spocznij”. Jeżeli zaistnieją okoliczności uzasadniające trzymanie sztandaru w pozycji „Bacność” – chorąży pochyla wówczas sztandar w przód pod kątem 60°, a członkowie pocztu przyjmują postawę „Bacność”.

5. Sztandarowi nadaje się pozycję „Bacność” wyłącznie w sytuacji:

a) odgrywania i/lub śpiewania hymnu narodowego;

b) ślubowania radnych na sztandar;

c) istotnych akcentów uroczystości religijnych;

d) dekorowania sztandaru odznaczeniem;

e) oddawania honorów osobom lub symbolom, po komendzie „Sztandar prezentuj!” (chorąży pochyla sztandar w przód do około 45°, mając płat przed sobą).

6. Sztandar wyprowadza się po zakończeniu oficjalnej części uroczystości, po komendzie prowadzącego uroczystość: „Całość powstań! Sztandar wyprowadzić!”.

7. Po wyprowadzeniu sztandaru następuje komenda „Spocznij!”.

UZASADNIENIE

Działając na podstawie art. 3 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r., poz. 76.) Rada Powiatu może ustanowić w drodze uchwały własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole.

Wzory ww. symboli ustanawiane są zgodnie z zasadami heraldyki, weksylogologii i miejscową tradycją historyczną oraz wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Uchwałą nr XXXII/212/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r. Rada Powiatu Toruńskiego wyraziła zgodę na wszczęcie procedury nadania sztandaru Powiatowi Toruńskiemu oraz upoważniła Zarządu Powiatu Toruńskiego do prowadzenia w tym celu działań.

Uchwałą nr XXXIX/249/2022 Rady Powiatu Toruńskiego z dnia 30 czerwca 2022 r. przyjęto projekt sztandaru Powiatu Toruńskiego opracowany przez zespół prof. dr hab. Krzysztofa Mikulskiego. W dniu 12 lipca 2022 r. projekt sztandaru wraz ze stosownymi dokumentami zostały przesłane do Komisji Heraldycznej działającej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji celem zaopiniowania. Odpowiedź Komisji Heraldycznej, przedstawiona w piśmie nr DAP-WN-73-66/2022 z dnia 3 stycznia 2023 r. została przesłana na ręce Starosty Toruńskiego w dniu 11 stycznia 2023 r. Zawarto w niej wymagania dotyczące zmian i poprawek w projekcie sztandaru.

Uchwałą nr XLIX/307/2023 z dnia 25 maja 2023 r. Rada Powiatu Toruńskiego zatwierdziła zmiany w projekcie sztandaru. Komisja Heraldyczna działająca przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji pozytywnie zaopiniowała zmieniony projekt sztandaru decyzją nr CAP-WN-73-66/2022 z dnia 6 października 2023 r.